

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 655
van **STEVEN COENEGRACHTS**
datum: 22 februari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Afvalophaling - Langetermijncontracten

Ondernemingen hebben verscheidene afvalstromen. Voor de ophaling van het afval doen zij meestal een beroep op private afvalophalers. De diverse afvalophalers werken echter naar hun eigen agenda met het gevolg dat er op verschillende dagen en door verschillende bedrijven afval wordt opgehaald. In grote steden of winkelstraten vormt het niet afstemmen van ophaalbeurten een doorn in het oog voor het straatbeeld. Een samenaankoop door handelaren zou niet alleen de kosten kunnen reduceren, maar zou er bovendien voor kunnen zorgen dat er gekozen wordt voor één vaste ophaaldag. Hoewel dit systeem eveneens een positief effect teweeg zou brengen op het milieu en de mobiliteit (minder verkeersstromen, minder CO₂-uitstoot enzovoort), blijkt dat toch niet evident.

Een van de voornaamste struikelblokken zijn de contracten met private afvalophalers die vaak werken met langdurige contracten van tien jaar. Dat soort langdurige contracten is in de energiesector - wat ook toch een nutsvoorziening is - echter steeds verboden.

1. Hoeveel private afvalophalers zijn er actief in Vlaanderen?
Graag een overzicht per provincie.
2.
 - a) Hoe evalueert de minister het systeem van langetermijncontracten binnen de afvalophaling?
 - b) In welke mate verschillen deze contracten volgens de minister van langetermijncontracten in de energie- en telecomsector? Zou de markt voor afvalophaling gebaat zijn bij een verbod op langdurende contracten zoals dat geldt in de energie- en telecomsector? Zo ja, overweegt de minister daarover in gesprek te gaan met haar federale bevoegde collega?
3. Zijn er best practices inzake diverse afvalophalingen? Zo ja, hoe evalueert de minister die?

ANTWOORD

op vraag nr. 655 van 22 februari 2021

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. Wie in Vlaanderen actief wil zijn in de ophaling van afvalstoffen, moet zich registreren als inzamelaar, handelaar en makelaar (IHM) van afvalstoffen. Dit geldt ook voor buitenlandse bedrijven of bedrijven uit andere gewesten die in Vlaanderen activiteiten ontplooiën. De registratie gebeurt op basis van de maatschappelijke zetel van het bedrijf.

Totaal aantal geregistreerde IHM's	3510
Buitenlandse IHM's	834
Belgische IHM's	2676
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	104
Vlaams-Brabant	264
Antwerpen	679
Limburg	320
Oost-Vlaanderen	622
West-Vlaanderen	554
Henegouwen	69
Luik	31
Luxemburg	2
Namen	13
Waals-Brabant	18

Merk op dat ook de Vlaamse steden en gemeenten en afval-intercommunales van rechtswege geregistreerd zijn. Deze maken dus ook deel uit van deze lijst. Zij houden zich evenwel voornamelijk bezig met het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

2. a) Groepsaankopen kunnen nuttig zijn. Enerzijds om de prijs voor afvalinzameling te verlagen in het algemeen, maar anderzijds ook om de selectieve inzameling te bevorderen. Het laten inzamelen van kleine hoeveelheden kan soms duur zijn voor bedrijven. Door samen te werken kan een selectieve inzameling een stuk betaalbaarder worden. Op zich is het dus interessant dit te stimuleren. Mogelijk vormen langetermijncontracten in sommige situaties daarbij een hinderpaal, maar de mate waarin dat speelt is vandaag nog niet zo duidelijk. Mogelijk zijn er ook andere obstakels. Het fenomeen van groepsaankopen in de afvalsector is relatief nieuw en verder onderzoek is nodig om de voor- en nadelen alsook de eventuele struikelblokken in kaart te brengen. Er is recent een concreet onderzoek gebeurd in verband met collectieve inzameling bij bedrijven. Dit was gefocust op bedrijventerreinen en heeft vooral bekeken in welke mate verschillende scenario's van samenwerking rendabel zijn voor bedrijven.

- b) Een mogelijk verschil kan zijn dat de energie- en telecomsector niet enkel betrekking heeft op contracten tussen bedrijven, maar zeker ook op particulieren. De bescherming van de particuliere consument is typisch zeer sterk. Hier spreken we enkel over private afvalcontracten tussen bedrijven, aangezien het huishoudelijk afval wordt ingezameld door de gemeenten en intercommunales. Eerst is het nodig meer ervaring op te doen met dergelijke groepsaankopen voor afvalinzameling en beter zicht te krijgen op de mate waarin de langdurige contracten effectief een hinderpaal zijn alvorens eventueel in overleg te treden met het federale niveau.
3. Er zijn inderdaad een aantal spelers die trachten om innovatieve projecten op touw te zetten. Deze projecten zijn er meestal op gericht de kosten voor bedrijven te verlagen, en tegelijk de selectieve inzameling te bevorderen en de logistieke transporten te verminderen. Zo heeft het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) met het project "Urban Waste Collection" verschillende pistes onderzocht en enkele proefprojecten opgezet rond inzameling van bedrijfsafvalstoffen in stedelijke kernen. Dergelijke projecten worden op dit moment door de OVAM vooral goed opgevolgd om hieruit lessen te trekken en de voor- en nadelen te evalueren. Eventuele initiatieven om dit verder te stimuleren kunnen overwogen worden in de opmaak van het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval dat vanaf 2023 van kracht zal zijn.